

Hook Head

52°7.3' severní šířky
6°55.7' západní délky

V 5. století založil velšský mnich jménem Dubhán klášter v místech, kde se v současné době nachází starý kostel Churchtown. Toto místo je cca 1,6 km od Hook Head u západního okraje vjezdu do přístavu Waterford. Tento mys začal být nazýván Rinn Dubhán nebo Point of Dubhan. Shodou okolností slovo dubhán nebo dubáin v keltštině (irštině) znamená rybářský hák. Za následné anglo-normanské invaze byl Dubhán přejmenován na Hook nebo Point of Hook. Později bylo místo známe jako Hook Head nebo jenom Hook.

Podle tradice založil svatý Dubhán na Hook Point signální věž (v roce 810) o které je téměř jisté, že na jejím vrcholu bylo zapalováno světlo (použitím dostupných hořlavých materiálů) – což bylo významné pro lodě vjíždějící do přírodní úžiny tvořící přístav Waterford.

Mezi lety 1170 a 1182 přistál na Bignbun (v místě, kde byly v té době zbytky keltské pevnosti Dundonnell z let cca 200-100 př. n. l.) norman z Pembrokeshire – Raymond LeGros a založil zde další pevnost.

LeGros byl zabit v roce 1182, ale zanechal zde své stopy postavením první „věže na Hook“ (cca 1172). Tato věž nahradila původní věž, navíc zároveň sloužila jako strážní hrad, který hlídal vjezd do přístavu. Po dokončení, předal LeGros právo opatrování věže mnichům, kteří patřili k převorství Svatého Augustina v Ross a jejichž vlastní klášter byl přejmenován na Saint Saviour's of Rendeavan.

Mnichové pokračovali v opatrování věže i přes útlaky od Jindřicha VIII. Během časů změnil pozemek, na kterém věž stála řadu majitelů. Počátkem občanské války v roce 1641 opustili mniši Churchtown a tím byla i ukončena jejich péče o strážní věž. Oliver Cromwell neudělal nic pro zachování strážní věže a ztroskotané lodě se kolem Hook Head staly samozřejmostí. Námořníci zainteresovali guvernéra pevnosti Duncannon (Duncannon Fort) – plukovníka Cymona Rudgeleye – v petici na obnovení strážní věže na Hook Head, zaslané v roce 1657 Revenue Commissioners. Tato petice nebyla schválena a námořníci museli počkat až na dobu Karla II, který patentem zasláným siru

Richardu Readingovi v roce 1665 přislíbil vystavení 6 majáků na irském pobřeží. Jedním z nich byl i maják na Hook Head. Do konce roku 1667 (nebo brzy nato) bylo všech 6 majáků postaveno a byl obnoven i ten na Hook Head.

Věž na Hook byla původně 18 metrů vysoká a měla cca 8,5 metru v průměru. Posléze byla zvětšena (24 m výška a 12 m průměr) a doplněna o spirálové schodiště umístěné mezi zdmi původní a nové věže. Kdy byla věž zvětšena není přesně jasné, každopádně to nebylo za života sira Richarda Readinga, ale on byl pravděpodobně tvůrcem uzavřené svítilny. V té době to nebylo standardní záležitostí. Kryt chránil oheň před větry a díky odvodu kouře také zajišťoval lepší viditelnost světla pro námořníky. V knize „Majáky“ od Rosemary Christie a Douglase Haguea jsou uvedeny náklady na opravu světla v majáku Hook z roku 1704. Tato informace neříká zcela jasně, že na místě byla svítilna ale uvádí jiné věci, jako například materiál na opravu – železo, sklo atd.

Během roku 1704 převedla královna Anna majáky na irském pobřeží do kompetence Revenue Commissioners. Maják Hook nebyl převeden ihned, protože Henry Loftus z nedaleké Loftus Hall měl věž pronajatu na 21 let. Nájem přešel na jeho syna Nicholase, který posléze požádal Revenue Commissioners o prodloužení nájmu. V roce 1726 hrozilo zničení světla kvůli sporu o cenu za nájem (200£). Rozepře trvala 2 roky. Naštěstí maják nebyl zničen a následující pronájem byl obnoven za cenu 120£.

Postupem času se věž začala dostávat do stále horšního (až havarijního) stavu - kolem 1792, v roce 1791 pověřil Revenue Board Thomase Rogerse rekonstrukcí a udržováním majáku na

Hook Point a dalších místech (Howth, Cranfield Point, Kilwarlin – South Rock, Copeland, Aranmore, Loop Head, Old Head – Kinsale, Charlesfort – Kinsale a Duncannon Fort.

Na Hook Head Rogers postavil novou svítilnu, která měla v průměru 3,65 metru a nainstaloval do ní 12 argandových olejových lamp s reflektory. Toto bylo potvrzeno v Rogersově reportu pro Board of the corporation for Preserving and Improving the Port of Dublin v srpnu 1810, ale hned následující měsíc oznámili pánové Halpin, Baker a Digger, že Hook má jiné osazení světly.

Zařízení bylo zdokonaleno v roce 1812 a pak znovu v roce 1864, kdy byla přidána nová litinová terasa a olejové lampy byly vyměněny za fixní světlo s dioptrickými čočkami. Během výměny staré kupole byly nalezeny zbytky uhlí, které zde bylo dříve páleno. J.S.Sloan, správce prací v roce 1864 ji popisuje ve své knize Manual for Lightkeepers (1873) jako „9 metrů vysokou s průměrem 6 metrů s venkovním schodištěm vedoucím cca do poloviny výšky, poté schodiště pokračuje až na vrcholek uvnitř silné zdi“. Věž měla mohutnou střechu, aby vydržela oheň, kterým bylo svíceno. Tato část byla společně s 3,2 metry zdi odstraněna. Na vrcholek zdi bylo postavena železná svítilna, na níž byla později postavena ta současná. V roce 1933 byla barva věže změněna z bílé se třemi červenými pruhy na bílou se dvěma černými pruhy.

Od roku 1871 byl na majáku používán svítiplyn. Na Nový rok 1911 došlo k výměně čočky (na rotující) a začal se používat petrolej; v roce 1972 byl parafin nahrazen elektrickou a intenzita světla byla navýšena na 480.000 kandel. Viditelnost byla 25 námořních mil.

Další navigační pomůcka – signální zvon – byla doplněna v roce 1838. V roce 1872 byl zvon nahrazen dělem a to bylo v roce 1905 nahrazeno menším, umístěným nahoře na ochozu. Od června 1937 byl v noci za špatné viditelnosti kromě zvukového signálu používán i velmi jasný záblesk. Jeho užívání bylo přerušeno za 2. světové války, znovu bylo obnoveno v roce 1949. Kvůli bezpečnosti byl stávající zvukový signál zrušen a v roce 1975 nahrazen troubou na stlačený vzduch. V roce 1995 byl tento pneumatický zvukový signál nahrazen elektrickým. V roce 1974 byla na majáku zařízena radiostanice.

Rodiny strážců majáku byly staženy v roce 1977 a maják obsluhován pouze ostrahou, která se střídala v týdenních směnách.

Na stanici je nainstalováno monitorovací zařízení pro Coninbeg Lightfloat a Tuskar Radiobeacon a automaticky posílá informace do centrální kontroly Irish Lights v Dun Laoghaire.

29.3.1996 byli z majáku v rámci automatizace kompletně staženi všichni strážci. Na maják pouze dochází technik, který kontroluje jeho stav.

V současné době se v přilehlých budovách nachází informační centrum a maják je možné si kompletně prohlédnout.

Informace pro návštěvníky jsou na internetové adrese www.thehook-wexford.com

translation © Anicka 2005:

http://www.cil.ie/flat_areaEQQLighthousesAMPLighthouseIDEQL26_entry.html